

UCHWAŁA NR.....

Rady Miasta Chełm

z dnia .....

w sprawie nadania nazwy dla ronda w granicach administracyjnych Miasta Chełm.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) uchwała się, co następuje:

§ 1 . Ronda położonemu w mieście Chełm, usytuowanemu u zbiegu ulic: Hrubieszowskiej, Żwirki i Wigury oraz Alei Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego nadaje się nazwę Rondo im. por. Henryka Lewczuka ps. "Młot".

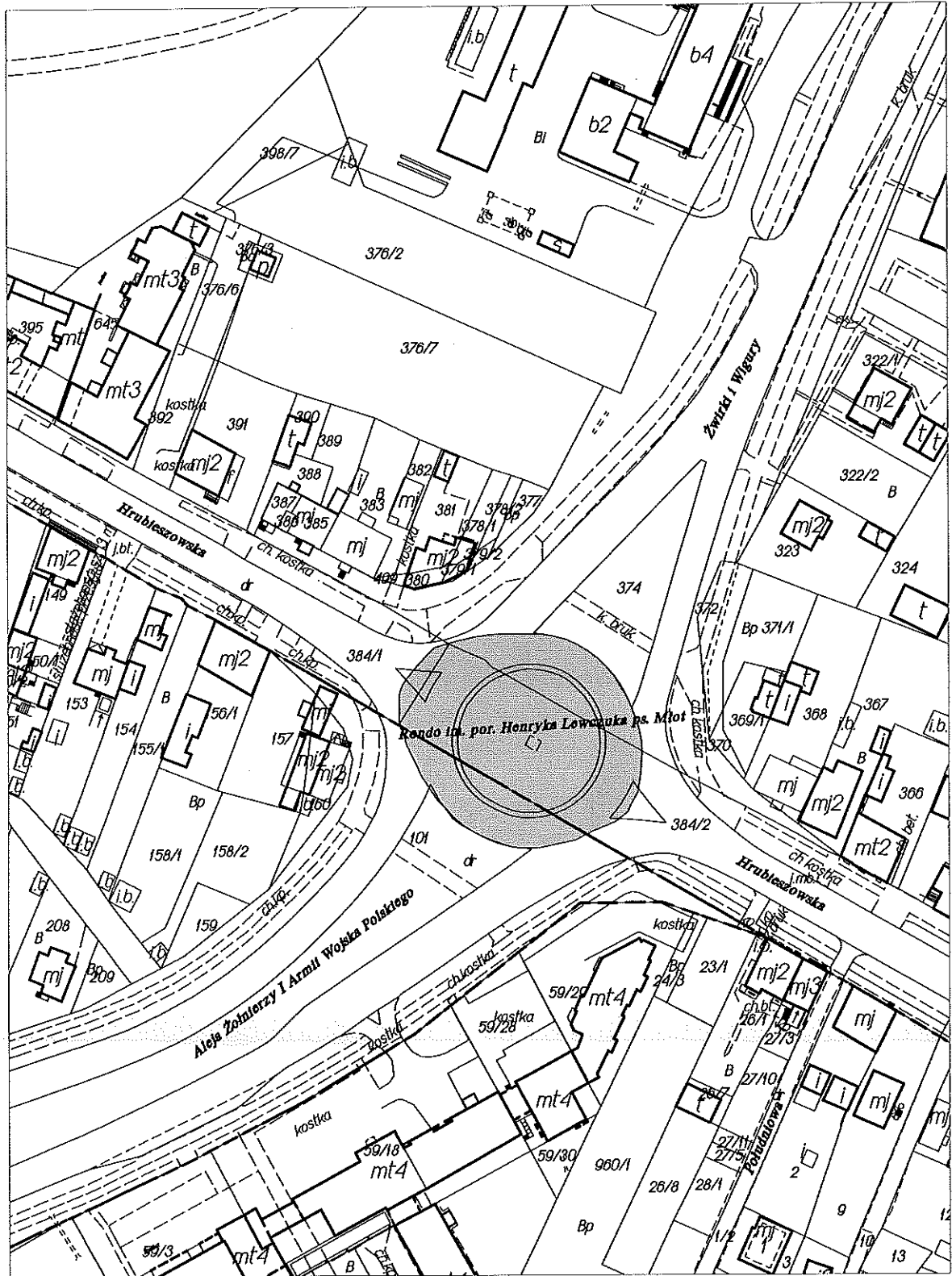
§ 2 . Usytuowanie ronda wymienionego w § 1 uwidocznione jest na załączniku graficznym, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 3 . Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Chełm.

§ 4 . Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Radca Prawny

Piotr Kowalewski

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR .....
RADY MIASTA CHEŁM Z DNIA .....

Dyrektor Departamentu
inż. Radosław Wnuk

Radca Prawny
Piotr Kowalewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r., o samorządzie gminnym, podejmowanie uchwał w sprawie nazw ulic, placów publicznych lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985r., o drogach publicznych, należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Rondo położone jest w ciągu dróg publicznych tj. ulicy Hrubieszowskiej, Żwirki i Wigury oraz Alei Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego.

Działki gruntu, na których jest ono usytuowane stanowią własność Skarbu Państwa, Miasta Chełmiasta na prawach powiatu.

Zgodnie ze stanowiskiem Rady Miasta Chełm z dnia 5 marca 2013 roku w sprawie Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, wnioskujemy dla uczczenia pamięci chełmskiego żołnierza wyklętego – por. Henryka Lewczuka ps. „Młot”, nadanie nazwy skrzyżowaniu z ruchem okrężnym u zbiegu ulic: Hrubieszowskiej, Alei Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego, Żwirki i Wigury w Chełmie – **Rondo im. por. Henryka Lewczuka ps. „Młot”**

Henryk Lewczuk ps. *Młot*, podchorąży AK, porucznik AK WiN, urodził się 4 lipca 1923 roku w Chełmie w rodzinie kolejarskiej o bogatych tradycjach narodowych i patriotycznych (ojciec brał udział w wojnie z bolszewikami w 1920 r.). Ukończył szkołę powszechną im. ks. Stanisława Staszica, a następnie 4 klasy Gimnazjum im. S. Czarnieckiego w Chełmie. Uczestniczył jako harcerz w kampanii wrześniowej w obronie Chełma. Później był dowódcą drużyny w oddziale partyzanckim Zygmunta Szumowskiego ps. *Sędzimir*, brał udział w walkach z Niemcami w Lasach Parczewskich, pod Kolonią Warszawską i Czólnami. Działał od roku 1941 w konspiracji w ramach ZWZ-AK. Uzyskał promocję w Oficerskiej Szkole Artylerii w Chełmie, następnie wstąpił do antykomunistycznego podziemia, gdzie działał w latach 1945-1947 jako dowódca oddziału Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” I rejonu WiN w obwodzie chełmskim.

Utworzył jeden zwarty, w pełni umundurowany i doskonale uzbrojony oddział partyzancki znany powszechnie od jego pseudonimu oddziałem „Młota”. Był to w tym okresie jedyny zbrojny oddział działający w obwodzie chełmskim WiN. Modelowo wręcz zorganizowana sieć konspiracji (wg ocen UB około 1000 członków) spowodowała, że w tych latach rejon chełmski stanowił swoistą Rzeczypospolitą Partyzancką – bez posterunków MO i sieci komunistycznej władzy.

Rzeczywistym gospodarzem terenu był „Młot”.

W maju 1946 roku jego oddział brał udział w słynnym uwolnieniu więźniów PUBP w Hrubieszowie. Ujawnił się wraz z oddziałem w marcu 1947, rok później w obliczu zagrożenia aresztowaniem przez UB, przedostał się na Zachód. Po krótkim pobycie w Monachium (służba w Polskich Kompaniach Wartowniczych), osiedlił się we Francji.

Kierował tam jednym z okręgów polonijnej organizacji „Ogniwo”.

Do Polski powrócił na stałe w roku 1992. Od razu włączył się w życie społeczne i polityczne kraju i regionu. W 1995 roku był współzałożycielem Ruchu Odbudowy Polski, a w latach 1996-2002 był wiceprzewodniczącym Zarządu Głównego tej partii.

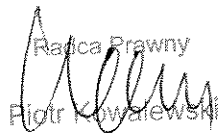
W 1994 roku został radnym Rady Miejskiej w Chełmie uzyskując rekordową w skali Chełma liczbę oddanych na jego kandydaturę głosów. Został wybrany Przewodniczącym Rady. W krótkim okresie sprawowania tej funkcji doprowadził do wybudowania i odsłonięcia pomnika Armii Krajowej. W latach 1997-98 pełnił też funkcję członka Zarządu Miasta Chełma.

W latach 1998-2001 był radnym Sejmiku Województwa Lubelskiego reprezentując w nim Ziemię Chełmską. W 2002 roku został wybrany Posłem na Sejm RP IV kadencji. Pracował w Komisji Spraw Zagranicznych.

28 listopada 2008 roku Prezydent RP Lech Kaczyński podpisał postanowienie o nadaniu Henrykowi Lewczukowi za wybitne zasługi dla niepodległości Polski Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Uroczystej dekoracji w imieniu Prezydenta RP dokonał 16 stycznia 2009 roku były premier RP i aktualny wówczas doradca Prezydenta RP Jan Olszewski podczas uroczystości w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Chełmie.

Przez 10 lat mieszkał w Milanówku pod Warszawą, w 2008 roku powrócił do Chełma. Zmarł 15 czerwca 2009r. Zgodnie z jego wolą uroczystości pogrzebowe odbyły się w rodzinnej parafii Lewczuków pw. Rozesłania Świętych Apostołów w Chełmie, a prochy zostały złożone w grobowcu rodziców na cmentarzu parafialnym przy ul. Lwowskiej.

Niniejsza inicjatywa uchwałodawcza wiąże się z koniecznością wydatkowania środków z budżetu miasta na oznakowanie ronda tablicami z nazwą. Środki na ten cel zostały zabezpieczone w budżecie Miasta Chełm na rok 2020.

Radca Prawny

Piotr Kowalewski